

EUR/USD

Do srijede kurs EUR/USD je bio u padu, kako je euro bio oslabljen spekulacijama da će evropskim bankama možda biti potrebno još kapitala (da bi se prilagodili novim pravilima 10 najvećih njemačkih zajmodavaca bi moralo da poveća kapital u vrijednosti od \$135 mlrd kako bi se u budućnosti spriječila finasijske krize). Najveće banke u euro regionu u svom portfoliu imaju 134 mlrd eura vrijednih grčkih, portugalskih i španskih obveznica, saopštio je Bloomberg News. Predsjednik SAD-a, Barack Obama, je predložio 6-godišnji plan kojim bi se obnovila američka infrastruktura sa inicijalnih \$50 mlrd investicija, a pripremio je i novo smanjivanje poreza na poslovanje. Ovim planom bi se pokrenulo otvaranje novih radnih mjesta, što je jedna od pozitivnih strana ove investicije, smatra Obama, a po planu bi bilo obnovljeno 240.000 km puteva, izgrađeno 6400 km željezničke pruge, obnovljeno 240 km uzletno-sletnih staza, dok bi aerodromi i sistemi kontrole leta bili modernizovani. Opozicioni republikanci su kritikovali plan, navodeći da će takva strategija povećati ionako pretjeranu javnu potrošnju. Od srijede pa sve do kraja nedelje kurs se blago kolebao i nije bilježio neke veće oscilacije.

Dolar je oslabio u odnosu na korpu glavnih valuta zbog izvještaja koji su pokazali da su zahtjevi za primanje socijalne pomoći u SAD-u pali više od prognoza (27.000) i da je trgovinski deficit smanjen u julu jer je uvoz pao, a izvoz je dostigao najveći nivo u poslednje dvije godine, što je koliko-toliko povratilo povjerenje u američku ekonomiju. Spekulacije da dužnička situacija pojedinih ekonomija sputava ekonomski oporavak u euro-zoni su krajem poslednjeg dana izvještajnog perioda dovele do pada kursa EUR/USD.

Kurs EUR/USD je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 1,2898, a na zatvaranju tržišta u petak 1,2679.

GBP

U prvoj polovini nedelje sterling je zabilježio rast u odnosu na euro uslijed zabrinutosti koja je vladala u evropskom bankarskom sistemu, čemu je doprinijela izjava Wall Street Journal-a, da stres test koji je objavljen prije više od mjesec dana nije ukazao na potencijalni rizik od državnih obveznica koje pojedini evropski zajmodavci imaju u svom portfoliu. Podaci British Retail Consortium-a su pokazali da je tempo maloprodaje u avgustu ubrzan, ali je ipak potrošačima ukazano na opreznost (trgovci na malo su ostali skeptični da će se tražnja održati do kraja godine zbog mjera koje su preduzete za smanjivanje deficita). U Britaniji je objavljeno i da je proizvodni output porastao 0.3% u julu, istim tempom kao i prošle godine, dok su cijene nekretnina (podaci Halifax-a), takođe, porasle u avgustu, što je bilo suprotno prognozama. Rast cijena na američkim i britanskim berzama je u ovom periodu podstakao tražnju za visoko-prinosnim i rizičnijim valutama. Zvanični podatak je pokazao da se obim ekonomije u VB povećao 1.2% u drugom kvartalu, a u III kvartalu se očekuje manji rast zbog pooštrenih

mjera. Na samom početku nedelje je bio zabilježen blagi pad sterlinga, jer su se još uvijek osjećali uticaji loših podataka o Britaniji koji su bili objavljeni prethodne nedelje. Krajem nedelje kurs se oporavio, kako se trgovinski deficit u Velikoj Britaniji neočekivano povećao u julu, a i BoE je kamatnu stopu zadržala na postojećem nivou. Pojedini analitičari su procijenili da je odluka BoE ipak uticala na poglede marketara, tj. moguće je da će britanskom tržištu biti potrebno još stimulansa ukoliko pooštrene fiskalne mjere budu usporile oporavak ove ekonomije tokom godine.

Kurs EUR/GBP je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 0,83448, a na zatvaranju tržišta u petak 0,82564.

JPY

Kao i kod prethodne dvije vauete, kurs EUR/JPY je u prva tri dana izvještajnog perioda bio u padu, kako je jen ojačao u odnosu na korpu glavnih valuta pošto su bankari iz centralnih banaka Japana i Australije ukazali da usporavanje ekonomskog rasta u SAD-u samo ograničava njihove političke opcije, kao i zbog izjave industrijske grupe da bi deset najvećih kreditora u Njemačkoj moglo tražiti svježi kapital radi usaglašavanja sa novim regulativama. Banka Japana se na svom sastanku uzdržala od objavljivanja nove likvidne "injekcije", dok je stopa zadržana na postojećem nivou od 0.1% (napravljena je pauza od monetarnih stimulansa kako bi se pratio jen, kao i podaci sa američkog tržišta). Rast jena je podstaknut i podatkom da se suficit tekućeg računa ove zemlje povećao u julu, više od očekivanja (26% više u odnosu na proteklu godinu na \$20 mlrd). Ministar finansija Japana, Yoshihiko Noda, je izjavio da je spreman da preduzme "veliki" korak povodom regulisanja rasta jena, uključujući i intervencije na deviznom tržištu ukoliko bude potrebno. U drugom dijelu nedelje jen je blago oslabio kako je došlo do rasta cijena na azijskom i američkom tržištu akcija, kao i izvještaja da je u Kini izvoz porastao više od očekivanja, što je smanjilo tražnju za sigurnom valutom.

Kurs EUR/JPY je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 108,73, a na zatvaranju tržišta u petak 106.72.

Kretanje EUR prema USD, GBP, CHF i JPY

USD	max	1,2876	↓
	min	1,2679	
GBP	max	0,83645	↓
	min	0,82226	
CHF	max	1,3035	↓
	min	1,2909	
JPY	max	108.42	↓
	min	106.32	

↑ ↓ ⇨ Kurs na zatvaranju tržišta posmatranog u odnosu na kurs sa zatvaranja iz prethodnog perioda

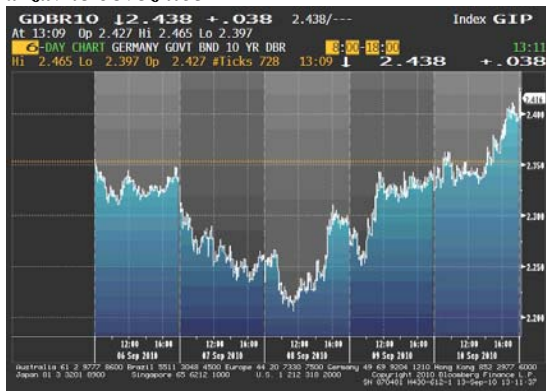
REFERENTNE KAMATNE STOPE ZNAČAJNIJIH CENTRALNIH BANAKA

 3.00 %	 4.50%
NZD	AUD
 0.50%	 0.25%
GBP	USD
 1.00%	 1.00%
CAD	EUR
 0.25%	 0.10%
CHF	JPY

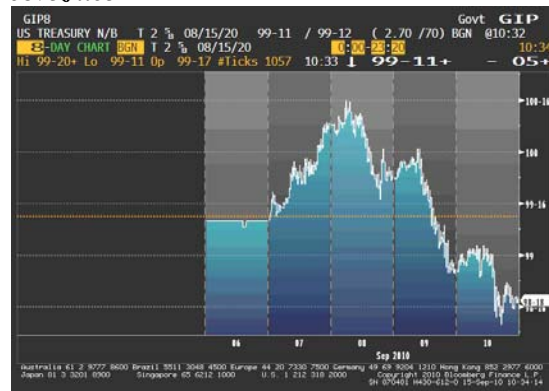
EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

U ponedjeljak i utorak cijene njemačkih obveznica su rasle, da bi od srijede njihov trend kretanja bio opadajući. Rastući trend je bio aktuelan kako su cijene na tržištu akcija bile u padu, a i zbog zabrinutosti oko bankarskog sektora Evrope. Isti razlozi su i u utorak doveli do rasta cijena njemačkih obveznica i kako je Irska produžila garanciju svojih kratkoročnih obaveza. Međutim, u srijedu su obveznice pale, kako je došlo do rasta cijena akcija (što je dovelo do rasta benchmark DAX indeksa na 3-nedjeljni maksimum), a tražnja za vladinim obveznicama Portugala i Poljske pomogla u smanjenju zabrinutosti da bi evropska dugovna kriza mogla usporiti globalni ekonomski oporavak (izvoz u Njemačkoj je pao, a industrijska proizvodnja porasla manje od očekivanja u avgustu). Rast akcija i smanjenje zabrinutosti oko ekonomije SAD-a, smanjili su tražnju za državnim obveznicama, pa su njemačke obveznice zabilježile pad i taj trend je nastavljen sve do kraja ove izvještajne sedmice. Član Upravnog odbora ECB-a, Juergen Stark, je izjavio na sastanku zakonodavaca da Njemačka nema dovoljno kapitala, jer je primarni fokus bio na države periferne evropske zone (Španija, Irska, Grčka i Portugal). Znakovi da globalni oporavak uzima maha su u petak smanjili tražnju za sigurnim sredstvima. Posljednjeg dana prinos na 10-godišnje obveznice je bio na rekordnom nivou u posljednje tri nedelje (2.41%).

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

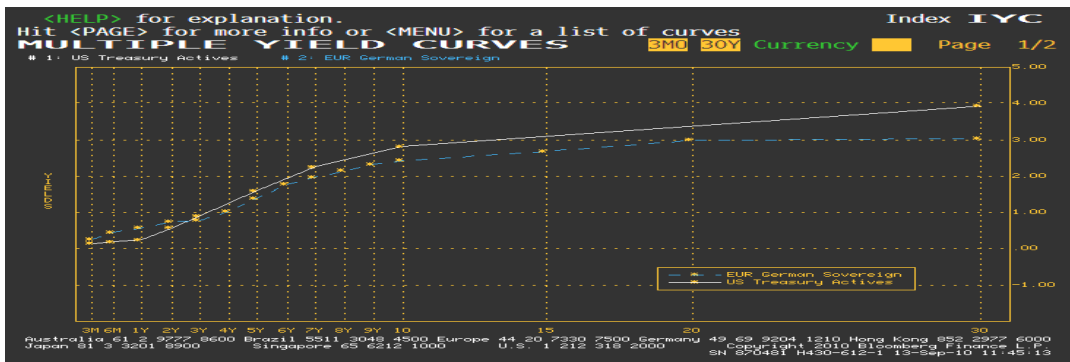
Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

U ponedjeljak je tržište američkih državnih obveznica bilo zatvoreno uslijed praznika Labor Day, da bi narednog dana porasle. Cijene su rasle kako je bivši Guverner Fed-a, Donald Kohn, rekao da bi Fed trebao preduzeti dodatne mjere kako bi podržao ekonomiju ukoliko se oporavak uspori (kamatne stope bi mogle početi da rastu ako se desi da očekivanja u vezi inflacije oslabe). Cijene američkih obveznica su nastavile da rastu i uslijed uspješne prodaje vladinih 3-godišnjih obveznica vrijednih \$33 mlrd i zabrinutosti da će evropska dugovna kriza pogoršati oporavak globalne ekonomije. Od srijede pa do kraja nedelje cijene američkih obveznica su padale. Pad se desio uslijed smanjene zabrinutosti oko usporavanja globalnog ekonomskog oporavka. Cijene američkih bondova su takođe zabilježile pad, kako je prodaja portugalskih obveznica sa dospijecom 2021. godine privukla veću tražnju nego ranije. Iako su cijene 10-godišnjih obveznica smanjila gubitke (kako je aukcija \$21 mlrd obveznica dovela do najvećeg godišnjeg nivoa participacije stranih centralnih banaka), ubrzo su nastavile da padaju. Podatak o rastu akcija i smanjenju zabrinutosti oko ekonomije SAD-a, smanjili su tražnju za američkim državnim obveznicama. Posljednjeg dana cijene 10-godišnjih američkih obveznica su pale, uslijed sve očiglednijih podataka (pozitivni podaci iz Kine i SAD-a su smanjili zabrinutost u vezi oporavka) da američka ekonomija ne klizi u još jednu recesiju, što je dovelo do rasta cijena na tržištu akcija. Na kraju nedelje prinos na 10-godišnje obveznice je iznosio 2.79%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

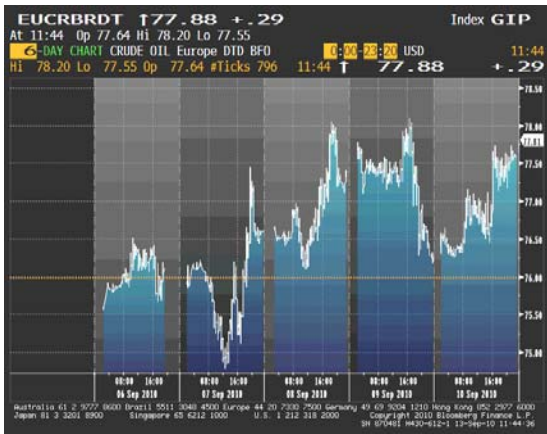
Ovog izvještajnog perioda cijena zlata se kolebala. Cijena je na početku nedelje bila na nešto višem nivou i stabilna, kako je euro pao u odnosu na dolar. Pad cijena akcija na tržištu i rast tražnje za ovim plemenitim metalom su u utorak doveli cijenu na rekordni nivo od \$1,259.30 za uncu. Sredinom nedjelje cijena zlata je dostigla novu rekordno visoku vrijednost (skoro \$1,265.00).

Prema poslednjim informacijama nivo ovog commodity-ja, kod SPDR Gold Trusta, je ostao nepromijenjen i iznosio je 1.294,44 metričnih tona. Cijena zlata je u četvrtak zabilježila najveći pad u poslednje tri sedmice, kako su podaci sa američkog tržišta rada smanjili zabrinutost u vezi usporavanja ekonomskog oporavka. U petak je u prvoj polovini dana cijena zlata zabilježila kratak rast nakon što je Centralna banka Bangladeša kupila 10 metričnih tona zlata od MMF-a, da bi ubrzo nastavila da pada, uslijed rasta cijena akcija koji je smanjio tražnju za ovim plemenitim metalom.

NAFTA

Tokom čitave prethodne nedjelje cijena sirove nafte je uz manja kolebanja zabilježila rastući trend i kretala se u intervalu od \$73.00 po barelu do \$76.00 po barelu. Prva dva dana cijena sirove nafte se kretala naniže uslijed smanjenja tražnje za ovim commodity-jem kako je američki tradicionalni praznik rada (Labor Day) označio kraj sezone putovanja u SAD-u, i kako je euro pao u odnosu na dolar uslijed spekulacija da se evropska ekonomija bori za oporavak. U srijedu je cijena porasla (za 0.8%), nakon što je euro oslabio u odnosu na dolar (1.5%), i kako je došlo do rasta cijena akcija (tražnja za vladinim obveznicama Portugala i Poljske pomogla je u smanjenju zabrinutosti da bi evropska dugovna kriza mogla usporiti globalni ekonomski oporavak). U četvrtak je cijena nafte pala, nakon što je izvještaj Vlade SAD-a pokazao da su ukupne zalihe petroleuma dostigle rekordno visok nivo. Posljednjeg dana je cijena sirove nafte porasla najviše u poslednjih šest nedelja kako su objavljene vijesti o zatvaranju naftovoda koji iz Kanade prenosi naftu do rafinerija u središnjem dijelu SAD-a zbog curenja (Enbridge Energy Partners LP je zatvorio naftovod 6A, dio sistema koji može da prenese 670.000 barela na dan iz Kanade), padu broja zaliha sirove nafte (za 1.85 miliona barela) i rastu eura u odnosu na dolar.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

- Pon **76.12 min**
- Uto **76.61**
- Sri **77.37**
- Čet **76.57**
- Pet **77.59 max**

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za prethodnu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	AKTUELNO STANJE	PRETHODNO STANJE
07. sep	EU (GE)	Fabričke narudžbe	JUL	MoM%(YoY%)	0.5 (20.8)	-2.2 (17.7)	3.2 (24.6)
08. sep	US	Potrošački krediti	JUL	B= mlrd	-\$5.4B	\$3.6B	--\$1.3B
	UK	Industrijska proizvodnja	JUL	MoM%(YoY%)	0.4 (2.0)	0.3 (1.9)	-0.5 (1.3)
	EU (GE)	Trgovinski bilans	JUL	B= mlrd	13.0B	13.5B	14.1B
	EU (GE)	Tekući račun	JUL	B= mlrd	11.5B	9.0B	12.9B
	EU (FR)	Trgovinski bilans	JUL	B= mlrd	-4.2B	-4.2B	-3.8B
	JP	Mašinske narudžbe	JUL	MoM%(YoY%)	2.0 (8.1)	8.8 (15.9)	1.6 (-2.2)
09. sep	US	Trgovinski bilans	JUL	B= mlrd	-\$48.0B	42.8B	-\$49.9B
		Novi zahtjevi za nezaposlene	SEP 4	K=1.000	470K	451K	472K
	EU (GE)	Indeks potrošačkih cijena	AUG F	MoM%(YoY%)	0.0 (1.0)	0.0 (1.0)	0.0 (1.0)
	JP	Povjerenje potrošača	AUG		43.4	42.4	43.4
10. sep	US	Veleprodajne zalihe	JUL		0.4	1.3	0.1
	EU (FR)	Industrijska proizvodnja	JUL	MoM%(YoY%)	0.7 (5.0)	0.9 (5.5)	-1.7 (5.7)

* Legenda: F - finalni podaci

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za narednu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	PRETHODNO STANJE
14. sep	EU (FR)	Indeks potrošačkih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.3 (1.5)	-0.3 (1.7)
	EU (GE)	Indeks veleprodajnih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.3 (4.9)	-0.3 (5.3)
	EU (GE)	Ekonomsko povjerenje - ZEW istraživanje	SEP		10.0	14.0
	EU	Ekonomsko povjerenje – ZEW	SEP		14.5	15.8
	UK	Povjerenje potrošača – Nationwide	AUG		60	56
15. sep	UK	Indeks potrošačkih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.3 (3.0)	-0.2 (3.1)
	EU	Indeks potrošačkih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.2 (1.6)	-0.3 (1.6)
	US	Indeks uvoznih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.2 (3.7)	0.2 (4.9)
16. sep	US	Industrijska proizvodnja	AUG		0.2	1.0
	EU	Trgovinski bilans	JUL	B=mlrd	1.3B	2.4B
	US	Indeks proizvodnih cijena	AUG		0.3 (3.0)	0.2 (4.2)
17. sep	US	Novi zahtjevi nezaposlenih	SEP 11	K=1.000	458K	451K
	EU (GE)	Proizvodne cijene	AUG	MoM% (YoY%)	0.3 (3.5)	0.5 (3.7)
	US	Indeks potrošačkih cijena	AUG	MoM% (YoY%)	0.3 (1.1)	0.3 (1.2)

Izvori podataka:

**Reuters
Bloomberg**